אנשים

בימים ההם

יום השנה העשירי להחלטת האו״ם על הקמת מדינת ישראל, שחל בשבוע שעבר, הביא אתו גל של סיפורי־זכרונות מהימים ההם. סיפרו, בין השאר, מקורביו של **דויד בן־גוריון**, היכן היה ראש הנהלת הסוכנות של אז בשבת של ה־29 לנובמבר. הוא בילה חופשת סוף־שבוע במלון קליה, ליד יריחו — חופשתו האחרונה במלון זה, ה־נמצא כעת בשטח ירדן. הסתבר כי בעוד שכל אורחי המלון הצטופפו ליד מקלט הרדיו כדי לשמוע על מהלך הדיון בלייק סאקסס, הסתגר ביגי בחדרו. רק אחרי ש־נסתיים מניין הקולות הוזעק מחדרו, כשהוא לבוש פיג׳מה וחלוק־בית, והצטרף למעגל רוקדים באולם הגדול של המלון . . . זכ־רונות קודרים יותר היו לנשיא ההסתדרות הציונית, ד״ר נחום גולדמן. בצאתו מבית המלון בניו־יורק, לישיבה המכרעת של העצרת, שמע את לחישתו של נער־המעלית האמריקאי: „אם לא תצליחו, לא אסיע אותך יותר במעלית״ . . . נגיד בנק ישראל **דויד (״דוליק״) חורוביץ** סיפר על רגע אחר מאותו לילה היסטורי: לפני ההצבעה נודע כי נציג חבש עומד להצביע נגד החלטת החלוקה. דוליק, אז מנהל המחלקה הכל־כלית של הסוכנות, ניגש לנציג החבשי, פנה אליו בשם הידידות העתיקה, השוררת בין העם העברי והעם החבשי עוד מימי ביקורה של **מלכת שבא** בארמונו של שלמה המלך. השיכנוע הצליח למחצה: ה־חבשי נמנע . . . גם שגריר ישראל בלונדון **אליהו אילת** נזכר במשהו: באותם ה־ימים היה שמו עדיין אליהו אפשטיין, והוא עמד לשנותו לאיתן. אולם בעת שהועדת החלוקה של האו״ם עסקה במיפוי החלק העברי של ארץ־ישראל, התעקש אפשטיין שלא לחתך על אילת, בה ביקר יחד עם ביגי וברל כצנלסון 15 שנה לפני כן. אילת הושארה בחלקה של מדינת ישראל, ואליהו אפשטיין זכה לשם אליהו אילת . . . לשרת החוץ **גולדה מאיר** היה סיפור משלה על אותו לילה: היא היתה אז מנהלת המחלקה המדינית של הסוכנות היהודית ב־ירושלים. את שידור ההכרעה שמעה ב־חדרה בירושלים. לפתע פרצו אנשים לחדר והודיעו לה שרבבות אזרחים צוהלים מצ־טופפים בחצר המוסדות הלאומיים וכי עליה להופיע בפניהם ולשאת נאום קצר. היא הגיעה למקום, עלתה לגזוזטרה הנשקפת על פני החצר, והקהל קידם אותה בקריאות „מדינה עבריח! עליה חופשיח!״ השיבה גולדה לקריאת־התגר המסורתית של הפגנות ימי המנדט: „מסכימה רבותי״ . . . האיש מספר אחד במשלחת באו״ם באותו לילה, **משה שרת**, ניצל את יום השנה העשירי כדי לתקן דעה מקובלת, כי הוא התנגד בשעתו להכרזת מדינת ישראל. את ההכחשה השמיע שרת באזני כתבי ידיעות אחרונות יוחנן לוי, אותו הזמין למשרדו במרכז מפא״י בתל־אביב. בשעה היעודה הגיעו ה־שניים לכניסת הבניין: העתונאי במכוניתו הפרטית, שרת ברגל.

★ ★ ★

בזמן הזה

כאשר עזב שגריר ישראל במוסקבה אלוף **יוסף אכידר** את מקום כהונתו, כדי להצטרף זמנית למשלחת ישראל ה־שוהה עתה באו״ם, נלוותה אליו אשתו, הסופרת **ימימה צ׳רנובין**. אולם בה בשעה שהבעל לא זכה לנאום, נשאה אשת השגריר נאום בוועידת עסקניות ה־הסתדרות בבוסטון. ברשימה שכתבה על הוועידה, היא כינתה אותה בחיבה כ־„ועידה של אידישע מאמעס״ . . . אורח ישראלי אחר בניו־יורק היה גם הוא איש צבא גבוה: אלוף־משנה **יצחק רבין**, מפקד פיקוד הצפון, שביקר אצל ראש עיריית ניו־יורק תזמין אותו להשתתף ב־נשף חנוכה של מלווה הפיתוח, אשר ייערך במדיסון סקוויר קארדן. אתו לקח הקצין ילדה בת שש מתל־אביב, שהגישה לראש העיר זר פרחים בשם ילדי ישראל. .. על שליחות אחרת של איש צבא נודע השבוע. לאחר **שכמשה שמיר** סירסם מאמר בגנות הקומוניזם, בשם לוחות שבורים, שלח אליו ביבי את שלישו אלוף־משנה **נחמיה ארנוב** להביע את הערכתו . . . במסיבה החודשית בבית ה־נשיא, שבה אירח הפעם הנשיא **יצחק בן־צבי** את יוצאי פולין, הזכיר המארח לרב **כתריאל טחורש**, מהרבנות הרא־שית בתל־אביב, כי פירוש שמו בפולנית הוא „פחדן״, שאל אותו מדוע אינו מחליף אותו בשם עברי. לשאלת הרב „אי־זה שם?״ הציע הנשיא: „חורש.״ השיב הרב: „ואז יאמרו עלי הבריות שאני חורש מזימות״ . . . מסיבה מסורתית אחרת לעו־לי פולין נערכה בשבוע שעבר בביתו של **יצחק גרינבוים**, ראש התנועה ה־ציונית בפולין לשעבר, לכבוד יום הו־לדתו ה־78. בלט בהעדרו תלמידו של גרי־נבום ח״כ **משה סנה**, אשר מאז הצטרפותו למק״י חדל להשתתף במסיבות אלה. סנה ישב בקפה סמוך, ולשם באו רוב משתתפי המסיבה, כדי להעלות עמו זכרונות משר־תפים.

★ ★ ★

לומדים ומשכילים

עם פתיחת שנת הלימודים החדשה באו־ניברסיטה העברית נתגלה כי רשימת ה־סטודנטים שזורה שמות ידועים, לאו דווקא בשטח הלימוד. כלכלה ומדעי המדינה, למשל, משכו את ח״כ הפועל המזרחי **מיכאל חזני** ואת אלוף **משה צדוק** . . . לעומת זאת החליטו להשתלם במינהל צי־בורי ח״כ מפא״י **שמחה חלד** וח״כ מפ״ם **חיים יהודה** וכן סגן־אלוף **יהורם שחורי** . . . דוקא ח״כ חרות **אליעזר שוסטק** בחר ללימודיו את המקצועות פי־לוסופיה עברית, קבלה ותלמוד, אותם הוא לומד זו השנה השניה . . . בקיאות בשפות זרות, אותן למד הרבה לפני פתיחת שנת הלימודים הנוכחית, הוכיח שר הדואר **יוסף בורג**. השר, אשר עליו מטילים לעתים קרובות לייצג את הממשלה בקבלות פנים לדפלומטים זרים, הרצה השבוע בעברית בפני עולים מצפון־אפריקה בחבל לכיש. ב־אמצע נאומו פנה השר אל מאזיניו בצ־רפתית: „אני אדבר אתכם עכשיו בשפתכם. כדי שהאשכנזים הנמצאים כאן לא יבינו״ . . . על פגישה אחרת במושב עולים: סיפר ח״כ **שמואל דיין**, אבי הרמטכ״ל וחבר אבי המושבים נהלל. דיין ביקר ב־מושב אורות ליד באר־טוביה בדרום, אשר מתיישביו רובם מאמריקה. כאשר סיפר כי הוא מנהלל, שאל אותו אחד מאנשי המושב הצעיר: „מה זה? גם כן מושב?״ . . . יושב־ראש הכנסת **יוסף שפרינצק** ביקש השבוע לתקן טעות שהופיעה באחד מעתוני־הערב, שכתב כי חלון מכוניתו נפרץ ומתוך המכונית נגנבו שתי חפיסות סיגרים. המ־כונית, תיקן שפרינצק, לא היתה מכוניתו שלו כי אם מכונית סגנו ח״כ **בנימין מינץ**, היחידי מבין סגניו המעשן גם הוא סיגרים . . . ח״כ **אגודת ישראל שלמה זורינץ**, בחיכוך על החוק הדן במעמדן של נשים הידועות בציבור כנשותיהם של אנ־שים מסוימים: „לצערנו יש אנשי ציבור ידועים, שיש להם נשים ידועות בציבור״ . . . חריף ממנו היה חברו לסיעה, **זלמן ברייעקב**, שכינה את בעלי הנשים־הידועות בציבור: „עושים מעשי זימה בלא חופה וקידושין״ . . . לכינוי לא כל כך יפה זכה השבוע **שמואל תמיר** מפיו של רמ״ח **אפריים הופשטטר**, ראש המחלקה ה־פלילית במטה הארצי. ברגע בו נשמע קולו של הופשטטר מעל גבי סרט־ההקלטה ש־הושמע במשפטו של **יעקב חרותי**, נכנס לאולם עורך־הדין תמיר והתיישב ליד הוס־שטטר, כשמתוך המקלט נשמעים דברי קצין המשטרה: „תמירצ׳יק יכול להניד שזו איפה ואיפה״ . . . פגישה אחרת, נעימה יותר, התקיימה השבוע בין השחיינית **עדנה בורשטיין** שלא הצליחה לצלוח את לה־מנש, והעתונאי־ימאי **רפי (״נלסון״) אילון**. ה־ציגה את עצמה עדנה: „עדנה בורשטיין, מתעלת לה־מנש.״ השיב נלסון: „רפי נלסון, מתעלת סואץ״ . . . כאשר התחדש משפטה של **רבקה שוהם**, והועלתה פרשת צילומי הערום שצילם אותה בעלה, הוצגה לפניה תמונה שלה שהיפיעה בהעולם הזה (1052), והיא נשאלה מדוע הסכימה להצטלם כך. ההסבר: קלות־דעת.

★ ★ ★

ברגל ובסוסים

בין התיירים שהגיעו למצריים, לטיול מאורגן של שבועיים, היה אלכסי, בנו של **אנאסטאס מיקויאן**, סגן ראש ממשלת ברית־המועצות. מיקויאן הצעיר, ש־הוא מדריך לטיים, הגיע למצרים עם אשתו, סטודנטית בקונסרבטוריון למוסיקה של מוס־קבה . . . כאשר ביקר נשיא טוניסיה **חביב בורגיבא** אצל מלך מרוקו, ביקש ממארחיו שעון מעורר, כדי שיוכל לקום בשש בבוקר וללכת שבעה קילומטרים ברגל, כמנהגו. בנו של המלך נתן לו שעון ישן, אותו הביא בחזרה מגלותו באי מדגסקאר . . . מנהיג אחר, בקצה השני של המרחב האפרו־אסיאתי, שעסק אף הוא בספורט, היה ראש ממשלת בורמה **אונו**, שיצא לרכב על סוס. אך הרכיבה הסתיימה בתאונה: אונו נפל ונזקק לטיפול רפואי.

תמונת חגב׳ שלום שהוצגה במשפט
קלות־דעת?

פסוקי השבוע

● **המזכיר הכללי של מפא״י ד״ר גיורא יוספטל**, על מצב מפלגתו: „לעת עתה נמצאת מפא״י במצב של התגוננות. אך במידה שנתקרב יותר לבחירות, פחות נבליט, ונאלץ להתקיף. כי אני לא ישו.״

● **ראש הממשלה דויד בן־גוריון**, בתגובה על סירוב על־המשמר לפרסם את מכתבו למערכת: „זוהי הגינות מהפכנית חלוצית.״

● **ח״כ חרות ד״ר יוחנן באדר**: „לנהל מערכת בחירות רגילה, יש צורך בכסף. לנהל את המערכה בישראל השניה, לא די בכסף בלבד. יש צורך בהרבה כסף.״

● **ח״כ יוסף אלמוגי**, בחיכוח על הצעת מרכז מפא״י להקים מועצת פועלים נפרדת לכפר אתא, כדי להוציא את הטיפול בבית־חרושת אתא מתחום מעולתה של מועצת פועלי חיפה: „אולי תחליטו להוציא את חיפה מתחום המדינה וגמרנו?״

● **זאב שרף, הממונה על הכנסות המדינה**, בהסבירו מדוע יחולו שינויים בקשר לש.א.: „אינפורמציה איננה מלה עברית.״

● **פקיד שומה של מס ההכנסה**, בהסתמכו על הפתגם הצרפתי „להבין זה לסלוח!״: „אצלנו צריך לומר להבין זה — לשלוח!״

● **פרופסור ישעיהו ליבוביץ'** בהרצאה על כלכלת ישראל: „בשטח זה אין הבדל בינינו לבין האמריקאים. האמריקאים חיים מכספם וגם אנחנו חיים מכספם.״

● **ההומניסט אלברט שוויצר**: „האושר איננו אלא צירוף של בריאות טובה וזכרון לקוי.״

יורינה

מצד אחד — טויד ספורטיבי
מצד שני — משי בלון

55 ל״י
כולל כובע מתאים

אפע

תל־אביב · ירושלים · חיפה

מהן מידותיך?

בחני את גופך,
האם הוא מושלם?
אם גובהך הוא 1.50—1.75 מ׳
המדות האידיאליות הן:

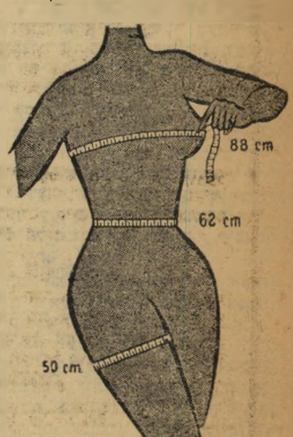

אם מדותיך עולות על אלו נעזוד לך להשיג מבוקשך בטפול הרזייה תוך שמירה מעולה על פרופורציות גופך

מכון להרזייה
וטפול בפנים

הרטיה וינסקי

ת. א. רח׳ שינקין 26 טל. 62417